

• جستارهایی در موسیقی، تئاتر و... (مجموعه مقالات)

• گزیده مقالات مجله‌ی فرهنگ و زندگی

• سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

جستارهایی در موسیقی، سینما و تئاتر و... از سری مقالاتی است که در فصلنامه فرهنگ و زندگی در فاصله‌ی سال‌های ۱۳۴۸ تا ۱۳۵۶ به چاپ رسیده است. فصلنامه‌ای که از سوی دبیرخانه شورای عالی فرهنگ و هنر سابق و با هدف یافتن راه‌ها و شیوه‌هایی که جامعه را به نحو بهتری با خودو جهان پیرامونش آشنا کند، منتشر می‌شد. وجود مقالات ارزشمند موجود در این مجموعه و عدم چاپ آنها به صورت کتاب، و بررسی سیرتحوالات فکری و تاریخ معاصر ایران، عاملی بود تا سازمان چاپ و انتشارات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در اقدامی بایسته اقدام به بررسی دوره‌ی کامل این نشریه کند.

مجموعه‌ای که اینک پیش رو دارید تنها براساس متن مقالات منتشر شده در نشریه‌ی فرهنگ و زندگی فراهم آمده و هیچ‌گونه ویرایش یا تغییر محتوایی در آن صورت نگرفته است. چرا که به نظر می‌رسد تغییر در محتوای مقالات در عمل یکی از اهداف ناشر را که آشنایی با چگونه اندیشیدن در آن زمان است مخدوش می‌سازد.

عناوین مقالات این مجموعه عبارت‌اند از:

- نگاهی به ویژگی‌های موسیقی غربی در قرن بیستم / پری برکشلی

- نظری درباره‌ی فواصل موسیقی ایرانی / هرمز فرهنگ

- رو در روی نوشته هرمز فرهنگ: نظری درباره‌ی فواصل موسیقی / پرویز منصوری

- موسیقی‌های سنتی و تحول فرهنگی / ترجمه عبدالحمید زرین قلم

- مکتب نیویورک / هیلتون کریمر

- خانواده در نمایشنامه‌های جدید / آرتور میلر، ترجمه احمد میرعلایی

- سینما و کودکان / رنه زازو

ورزش باستانی ایران و آیین مهر، انگیزه‌های ورزشکاران، جامعه‌شناسی ورزش، اندر آداب زورگری.

در مقاله سینما و کودکان زازو معتقد است که واکنش‌های کودکان در طی زمان به ما این امکان را می‌دهد که مشاهده‌ی دو وجهی داشته باشیم: درمقایسه با یکدیگر شکل‌های بیانی فیلم در عین حال آسان تر و دشوارتر فهمیده می‌شود.

تضاد میان پیش‌رسی دریافت کلی و مغشوش ازفیلم و دیررسی فهم منطقی آن و قابل فهم شدن، به ما امکان می‌دهد که میان سهولت خاص و دشواری‌های خاص فیلم اختلاف سطح قائل شویم. سهولت خاص فیلم مربوط به احساس واقعی بودن است که به تماشاگر می‌دهد.

دشواری‌های خاص آن متناسب با برش و پیوست و به بیان دیگر، با ترکیب و با ساخت مخصوص روایت فیلمی است.

اما این دشواری‌ها را نیز نمی‌توان به نحوی مطلق تعریف کرد. شگرد یگانه‌ای در ترکیب فیلم، به تناسب سطح شعور تماشاگر ممکن است مشکل‌گشا یا مشکل‌ساز باشد.

زازو در بخشی دیگر از مقاله‌اش به اهمیتی که برای فهمیده شدن فیلم توسط تماشاگر و از جمله تماشاگر خردسال قائل هستیم اشاره می‌کند و آن را تنها ناشی از توجه نسبت به روان‌شناسی درک و نظریه مربوط به بیان فیلمی نمی‌داند. به نظر او بیشتر این اهمیت آن است که بتوان در مورد شیوه‌ای که کودکان فیلم را دریافت و هضم می‌کنند نظری قاطع داشته باشیم. در شکل‌گیری یک شخصیت نمی‌توان تربیت ذهنی و تربیت اخلاقی و عاطفی را از هم جدا کرد.